

2. Sep. 1844

FAKTA

Dato:
2. Sep. 1844

Sidetal:
Dagbog B, side 120-122

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.
KKS14024

Trykt udgave:
Jesper Svenningsen (red.): Seks år af
et liv. Johan Thomas Lundbye –
Dagbøger om tro, skæbne, kunst og
kærlighed, København 2018, s. 232

TRANSSKRIFTION

Vognserup 2 Sept 44

Naar jeg hører, man taler om det Høie, det Ideale, det Poetiske i Kunsten, og jeg er mig selv bevidst: at jeg kun stræber at efterligne Naturen, naar det kommer høit at opfatte en flygtig Stemning i Naturen – da har •121• jeg en ond Samvittighed, og føler Lyst til at vide Beskeed om disse Ting. Jeg kan mærke, at Daguerreotypen ikke tilfredsstillter; man forlanger altsaa en menneskelig Kraft sat skabende i Bevægelse for at danne et Kunstværk. Det forekommer mig rigtigt, uden at jeg egentlig kan angive Grunden; thi naar det er vor Stræben at efterligne, hvad kan da Alt blive med Speilbilledet, og dog er et Landskab i et Speil, trods al dets Ynde, haardt, broderet, ikke at tale om, hvor saare sjældent man finder et Parti, som paa den Maade udrevet kan danne et Hele. Saavel i Valget som i Afrundingen til et Hele, saaledes at Intet kan tages bort og Intet tænkes tilføiet – deri ligger vel Noget af det høiere Aandige, men det er mig endnu altid for lidt. Naar jeg tænker mig eet og samme Landskab under samme Betingelser malet af mange Kunstnere fuldkommen tro, da vilde dog blive en betydelig Forskjæl, begrundet i de forskellige Menneskekarakterer, som ville afspeile sig i Arbejderne. Og her vil|de| jeg søge den [overstregt: store] Poesi som paa en naturlig og sand Maade vil komme ind i hvert •122• Billed, i forskjellig Grad efter Malernes Evne. Men ved at antage dette kommer jeg atter til at tilskrive Malerens Eiendommelighed og Gemyt en saa væsentlig Indflydelse, hvad jo Mange saa bestemt vilde benegte f: Ex hos Digtere, og jeg indseer ingen Grund til, at det for dem skulde være anderledes i dette Punct. See, der staaer jeg!

imin Medvektling, og 14 Dage var j her
sammen med Kløjen, hvad ogsaa brøgt
Mægt: det Klare. Nu skal j snart tilbage til
Bjerg og ved Frøgtens denne Reise vil bringe

Det er ellers underligt,
at det j helst vilde skrive op, kan j aldrig
faae gennem min Pen, særlig Alt, hvad
der angaar selve Maleriet, Erfaringer og
Bemærkninger j gjør, Forsøttelser af Samtaler
o. s. v.: det gjør mig ondt, men desto j her j
end sin ikke Kraft nok, og j her selve temme-
lig is spaa, at de Perioder, hvor j her skrevet
mindst, her j malet mest. Dette idag gjorde
j af en Slags Plygtfølelse, j syntes at skjelde
Nærgaards og Vejversing denne Tilstaaelse: at j
her og her dem fandt mig selo igjen! —

Vejversing 2 Sept 44.

Naar j herer, man taler om det Klare,
det Seale, det Paetiske i Kunsten, og j er
mig selv bevidst: at j kun stræber at efterlign-
ne Naturen, naar det her ondt høit at affat-
te en flygtig Stemning i Naturen — da har

121.
Ij er end Samvittighed, og fides lyst til at vide
Besked om disse Ting. Ij kan mærke, at
Daquereceptypen ikke tilfredsstillers; man
forlanger altsaa en menneskelig Kraft sat
skabende i Betragtning for at danne et Kunstværk.
Det forekommer mig usigts, idet Ij egent-
lig kan angive Grunden; thi naar det er vor Tro
ben at efterligne, hvad kan da Alt blive med
Speilbilledet, og det er et Landskab: et Speil,
trods at dets Aftryk, haardt, brudt, ikke at tale
om, hvor saare sjældent man finder et Parti;
saa paa den Maade indseet kan danne et
Maler. Saaet i Deligt som i Afrundingen til
et Maler, saaledes at Fortet kan stige høit og Antet
tænkes tilføjet - der ligger vel Noget af
et høiere Aandige, men det er mig end nu
aldrig forlidt. Naar Ij tænker mig eet y samme
Landskab under samme Betingelser saaledes
af mange Kunstnere fuldkommen tro, da
vil der dog blive en betydelig Forskjel, be-
sæt i de forskjellige Menneskekarakterer, som
ville afspeile sig i Arbejdet. Ij her vil Ij
sige den ~~Alte~~ Paasi som paa en naturlig
og sand Maade vil komme ind i hvert

Billed, a forskjellig Grad efter Malerens Læs.
Men sid at antage dette hemme og atter tid
at tilskrives Malerens Eendommelighed og
Gemyt en saa væsentlig Indflydelse, hvad jo
Mange saa bestemt vilde benegte. Og her
Ligene, og jo imies ingen Grund til, at det for
dem skulde være anderledes: Dette Punkt. See,
nu staaes jeg!

Kjøbenhavn 8 Sept 49.

I Fredags den 6 Sept foretog jeg Begrebet, her
og i næsten to Maanedes herud det saa godt:
alle Pleuresander. Som seldantligt gjordes blødt
og Quidents staden en saare berømtes Ditticht
fra mig, somer Gang forstedet ved T.uel's
Næghell.

10 Sept 44.

Jeg her gjensat Leroy Frølich, atter med ham
sandsat Arm i Arm som i gamle Dage; her
er atter best for en kort T.D. fra Niens. Ngor er
jo her Grundteng, det var somer Tidets dag.
Jeg siger om et andet Menneske. I mange
Aar her man forholdt mig: at jeg dog kunde et
Drømmen, det begjærdte undertiden at blive
klist for mig, men kjæd og stærk var Mygden.